

WERKEN
AAN EEN
Wij kijken vooruit
RIJKE
ARCHIPEL IN
DE LUWTE

CBK Zeeland 2026 - 2032

Cb{

Polder Peil, Michael Beutler, 2014 Wilhelminapolder

WERKEN AAN EEN RIJKE ARCHIPEL IN DE LUWTE

Wij kijken vooruit

¹ De term 'ruimtelijk ontwerp' omvat het proces van het creëren van functionele, esthetische en betekenisvolle fysieke ruimtes, zoals gebouwen, publieke ruimte, stedelijke en landschappelijke omgeving. Daarbij staat de wisselwerking tussen mens, functie en plaats centraal. Het vakgebied omvat diverse artistieke disciplines, van landschapsontwerp en stedenbouw en social design. Het ontwerp is altijd verbonden met de specifieke locatie, het terrein en de omgeving waarin het geplaatst wordt.

CBK ZEELAND BESTAAT 25 JAAR.

Dat is iets om trots op te zijn. Trots omwille van de artistieke kwaliteit van het programma, de verbinding van activiteiten met het landschap en haar bewoners, het toegankelijk maken van kunst voor een breed publiek, de bijdrage aan het beleid op andere domeinen dan het artistieke, de verrijking van de publieke ruimte in Zeeland. Denk aan markante tentoonstellingen als Arie Berkulin & Guido Lippens (2019) en Alles van waarde (2024); denk aan Polder Peil van Michael Beutler in de Wilhelminapolder; aan projecten als Bloedkoralen van de Oosterschelde (2010) of Creative City Boost (2021-3); aan de jaarlijks terugkerende Zeeuwse Lichting of Zomeratelier; de reeks Kerkmeester in de Grote Kerk Veere; of aan onze uitleencollectie die talloze huizen en bedrijfspanden in de provincie verrijkt met prachtige kunst.

Met dit koersdocument kijken we vooruit.

Daar zien we CBK Zeeland als een onafhankelijke culturele organisatie die zich met een kwalitatief hoogwaardig programma richt op een breed publiek in Zeeland; die de beeldende kunst- en ruimtelijk ontwerp-sector versterkt en stimuleert¹, een verbindende schakel vormt tussen die sector en maatschappelijke organisaties, instellingen, bedrijven en overheden; en die zo bijdraagt aan een betekenisvolle leefomgeving in Zeeland. Dat is onze belofte.

Leeswijzer

Hierna treft u twee versies van ons koersdocument. Een compacte versie voor de lezer met minder tijd en de integrale versie met achtergronden, onderbouwing, details en beeldmateriaal.

Uiteraard hopen we dat u de volledige versie graag leest.

01

WEINIG TIJD?

De compacte versie, pagina 12

02

ALLES WETEN?

De integrale versie, pagina 32

Inleiding

Leeswijzer

WEINIG TIJD?

ALLES WETEN?

- 01 Onze overtuiging
- 02 Eén doel, twee sporen
- 03 Kader en richting
- 04 Organisatie
- 05 Huisvesting
- 06 Digitaal platform
- 07 Kunstuitleen
- 08 Partners
- 09 Programma
- 10 Financiële middelen

12

30

13

31

14

32

16

34

17

38

18

41

19

43

20

44

22

49

25

62

UITWERKING

01

WEINIG TIJD?
De compacte versie

Wij zijn

- een onafhankelijke culturele organisatie
- met een kwalitatief hoogwaardig programma,
- gericht op een breed publiek,
- die de beeldende kunst- en ruimtelijk ontwerp-sector stimuleert en versterkt,
- en een verbindende schakel vormt tussen die sector en maatschappelijke vraagstukken.

Dat is onze belofte.

01 Onze overtuiging

Onze belofte komt voort uit onze overtuiging dat

- kunst² een verrijkend perspectief kan bieden op vraagstukken die onze brede welvaart bepalen
- kunst mensen ervaringen van schoonheid, verwondering, verrassing en ontregeling biedt.

Dat is het belang van kunst.

² Met de woorden 'kunst' en 'kunstenaar' bedoelen we in deze tekst de visuele en ruimtelijk beeldende disciplines en hun beoefenaren, tenzij anders aangegeven.

02 Eén doel, twee sporen

Aan het belang van de kunst werken we langs twee sporen;

- Het stimuleren van de ontvankelijkheid voor kunst van de Zeeuwse samenleving. Dat betekent:
 - a) verbinding leggen met de per activiteit relevante (professionele) doelgroepen
 - b) bewoners in hun dagelijkse omgeving laten kennismaken met kunst.
- Het versterken van de kunstsector via beeldend kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers, kunstprofessionals en organisaties.

Twee sporen, samen gericht op een sterke kunstsector en een ontvankelijke samenleving.

03

Kader en richting

De realisatie van onze belofte vindt plaats binnen een kader van enkele verrijkende observaties en richtinggevende beleidsdocumenten:

- **De 'Uitvoeringsagenda cultuur & erfgoed 2025-2032' met als ambities:**
 - 1 meer dynamiek en samenwerking in de sector
 - 2 meer producties in en over Zeeland
 - 3 een actieve bijdrage van het cultuurveld aan het vormgeven van de grote transitie
 - 4 het beter behouden, toegankelijker maken en benutten van cultuur & erfgoed voor iedereen.
- **'Zeeland 2050' met drie pijlers;**
 - 1 groene energie & duurzaamheid
 - 2 vernieuwend onderwijs en onderzoek
 - 3 vitale kernen & een bruisend stedelijk netwerk.

- **Kunstenaars in Zeeland** vragen van ons betrokkenheid, vakinhoudelijke kennis en ervaring, hoge inhoudelijke kwaliteit, bemiddeling en verbinding, faciliteren en stimuleren van de beroepspraktijk.
- **Binnen Nederland ligt Zeeland cultureel in de luwte**, als een bijzondere archipel. Er is ruimte en rust voor experiment. Eigenheid kan zich versterken en ontplooien. Dat maakt de provincie aantrekkelijk voor creatieve makers.

De thema's van onze belangrijkste opdrachtgever en de behoeften van onze belangrijkste professionele doelgroep vormen het kader voor ons programma.

We werken de twee sporen verder uit op de gebieden;

- organisatie
- huisvesting
- digitaal platform
- kunstuitleen
- partners
- programma

04

Organisatie

Voor de geloofwaardigheid bij onze belangrijkste doelgroepen zijn onze noodzakelijke competenties;

- vakinhoudelijke kennis en ervaring op het gebied van beeldende kunst en ruimtelijk ontwerp
- kennis van en verbinding met de kunstsector in Zeeland (en daarbuiten) als basis voor de kwaliteit, veerkracht en impact van het culturele ecosysteem,
- coördinatie en regie voor samenhang en lange thematische lijnen in ons programma.

In ons werk komt meer dan voorheen bemiddeling centraal te staan. Tussen de kunstsector en andere sectoren, tussen vraag en aanbod, om gezamenlijk belang en meerwaarde te vinden, om verschillende talen samen te brengen.

Communicatie krijgt een volwaardige organisatorische inbedding. Ondersteunende functies (ontvangst, financiële administratie ed.) kunnen in de toekomst misschien gedeeld worden met collega-instellingen.

We herstructureren onze organisatie naar een compact, flexibel en doelgericht team met organisatorische slagkracht.

05

Huisvesting

Bij de keuze voor huisvesting spelen nabijheid, zichtbaarheid, toegankelijkheid en openheid een grote rol. Een omgeving met culturele en maatschappelijke partners betekent een meerwaarde. We onderzoeken twee opties:

(a) verbeteren van de huidige locatie,

- (b) zoeken van een nieuwe locatie.** Daarbij nemen we bestaande en nieuw te ontwikkelen locaties in overweging. Maar onze eerste gedachten gaan hierbij uit naar de **Zeeuwse Bibliotheek (ZB)** in Middelburg vanwege:
- de nabijheid van andere culturele en maatschappelijke organisaties passend bij onze functie om te bemiddelen tussen de kunstsector en andere sectoren,
 - de mogelijke ontwikkeling van het gebouw van de ZB naar een Zeeuws cultuurhuis,
 - een goed bereikbare en aantrekkelijke plek voor een breed en jonger publiek,
 - verschillende faciliteiten (depotruimte, theaterzaal, café),
 - schaalvoordelen in de backoffice met de ZB en andere organisaties,
 - een natuurlijke habitat voor de kunstuitleen.

Met onze huisvesting bereiken we meer mensen en het versterkt de relatie tussen kunst en maatschappelijke vraagstukken.

06 Digitaal platform

Een eigentijds digitaal platform draagt bij aan een ambitieuze kunstsector, gericht op een breed publiek en versterkt onze bemiddelende functie. Een hoogwaardig kunstenaarsbestand maakt daarvan deel uit. Het platform is breed toegankelijk, probleemloos doorzoekbaar en gekoppeld aan social media. Het integreert bestaande websites, herbergt relevante functies en is interactief. Dat laatste is bijvoorbeeld essentieel voor het zorgvuldig en efficiënt organiseren van een subsidieregeling.

Dit zijn hoogstnoodzakelijke en enorme verbeteringen ten opzichte van de huidige website. We verwachten in 2027 'live' te gaan.

Een digitaal platform verbindt makers, kunstsector, andere sectoren en een breed publiek.

07 Kunstuitleen

De kunstuitleen en bedrijfsexposities passen goed in onze ambitie om de samenleving ontvankelijker te maken voor kunst door mensen er in hun dagelijkse omgeving mee kennis te laten maken. De middelen voor de kunstuitleen waren tot nu toe beperkt. We zien echter veel ontwikkelingsmogelijkheid, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting, zichtbaarheid, ondernemerschap, verspreiding van kunst en presentatie. Stap voor stap gaan we de kansen voor kunstuitleen en bedrijfsexposities verkennen en benutten.

Kunstuitleen is een relevante schakel in het culturele ecosysteem van Zeeland.

08 Partners

Onze doelstellingen realiseren we graag samen met organisaties die complementair zijn aan het CBK en waarmee de grenzen helder afgebakend kunnen worden. Zodat de verwachtingen over en weer en vanuit de omgeving duidelijk zijn. We richten ons op de volgende organisaties die, net als het CBK, een provinciale verantwoordelijkheid dragen.

- **ArtBase Terneuzen**

Vanuit onze ambitie om de kunstsector te versterken, verkennen we de inhoudelijke samenwerking met ArtBase. We koppelen onze expertise en ons netwerk van Zeeuwse kunstenaars met de internationale uitstraling van ArtBase.

- **Cultuurkwadraat**

Met betrekking tot makers kan Cultuurkwadraat onze discipline-specifieke en inhoudelijke ondersteuning aanvullen met ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering. Deze rolverdeling sluit aan bij de provinciale opdracht. Op organisatorisch gebied verkennen we met name mogelijkheden op het gebied van gezamenlijke huisvesting.

- **Zeeuwse Bibliotheek (ZB)**

Huisvesting is een belangrijke factor in het bereiken van onze belangrijkste doelgroepen, met name de bewoners van Zeeland. Vanuit onze visie formuleren we nabijheid van andere culturele en maatschappelijke organisaties als een belangrijke meerwaarde van een locatie. Vanuit die overweging verkennen we de samenwerking met de ZB. De eventuele ambitie om de ZB door te ontwikkelen tot Zeeuws Cultuurhuis vormt een aantrekkelijk perspectief.

- **HZ - Lectoraat | Kunst | Cultuur | Transitie**

In onze ambitie om vanuit cultureel perspectief aan maatschappelijke vraagstukken bij te dragen vinden we in het Lectoraat | K | C | T een waardevol partner. Zij heeft er belang bij, en stelt ons in staat, om kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers te verbinden met transitieprocessen. Het CBK staat dicht bij de artistieke praktijk. Het Lectoraat onderzoekt de inhoudelijke vraagstukken. Zo zijn we complementair.

We verkennen samenwerkingen die ons ondersteunen in onze ambities en opdracht. Met partners versterken we het culturele ecosysteem en dragen we bij aan belangrijke transitieopgaven

09 Programma

Het programma voor de komende periode bestaat uit vier componenten. We werken volgens lange lijnen. Het programma kent daarom een sterke samenhang en is consistent. We geven dit invulling in samenwerking met makers, collega-instellingen, andere sectoren en bewoners.

• Thematische meerjarenprogramma

Met artistiek en interdisciplinair onderzoek, ruimtelijk ontwerp en kunstprojecten voeden we het denken en de dialoog over belangrijke vraagstukken en thema's die verwant zijn aan 'Zeeland 2050'.

- 'Grens | gevallen' gaat over de grote ruimtelijke uitdagingen van Zeeland als gevolg van de klimaatverandering. We onderzoeken de impact voor de Zeeuwse delta van de drie waterveiligheidsscenario's die Delta-res formuleerde.
- 'De grond onder je voeten' (werktitel) over een onderwerp dat bestuurlijk en maatschappelijk steeds belangrijker wordt. Terwijl de nadruk doorgaans op zakelijke en economische aspecten ligt, verdient ook het emotionele, sociale en historische alle aandacht.
- 'Voedseldelta' (werktitel). Het zoeken naar een evenwichtiger voedselsysteem vraagt niet alleen om technische innovatie, maar ook om culturele. Kunnen we grondstoffen, tradities, rituelen en recepten uitbreiden of verrijken?

• Discipline-specifieke activiteiten

CBK Zeeland is een internationaal tentoonstellingsplatform voor regionale kunstenaars en een onderzoeksruimte voor toegepaste disciplines. De activiteiten binnen specifieke disciplines bieden ruimte voor experiment, jong talent en verborgen kwaliteit. Ze voeden de sector en informeren een breed publiek. Bestaande formats zoals Zeeuwse Lichting of Zomeratelier hebben we inmiddels al geactualiseerd. De vormgeving van onze publicaties geven we in handen van Zeeuwse ontwerpers. Ook hiermee versterken we de culturele sector. We blijven gemeenten adviseren over kunst in de publieke ruimte.

• Periodieke activiteiten

- 'Façade' (in opdracht van gemeente Middelburg) is inmiddels een sterk merk van cultureel Zeeland en het CBK. De volgende editie is in 2027. We verbinden de aanloop onderdelen van ons reguliere programma. Daarmee creëren we samenhang binnen ons programma en versterken we de idee-ontwikkeling en het draagvlak voor de manifestatie.
- Periodieke provinciale manifestatie kunst en erfgoed. Dankzij tijdelijke of permanente artistieke ingrepen wordt ruimtelijk erfgoed zichtbaar gemaakt en verbijzonderd. In samenwerking met Erfgoed Zeeland en andere erfgoedinstellingen gaan we werken aan het nodige draagvlak. We voorzien de eerste editie in 2029.

- **Stimuleren en versterken van de sector.**
 - De succesvolle atelierbezoeken door externe kunst-professionals en het excursieprogramma 'Off we go!' zetten we voort. We zien dat het Zeeuwse culturele ecosysteem hier rijker van wordt. Op basis van terugkoppeling met het veld gaan we in de loop der jaren uitbreiden naar een samenhangend stimuleringspakket.
 - In 2027 hopen we te starten met een structurele subsidieregeling voor kunstenaars in Zeeland. Dat is een substantiële bijdrage aan een sterke kunstsector, die ambitie, creativiteit en innovatie stimuleert en honoreert. Daarin zijn we gesterkt door het succes van de pilot 'Zeeuwse kunstenaarsregeling 2024' in samenwerking met de Vleeshal.

We werken aan een divers programma dat consistent is, onderzoek en experiment faciliteert, kunst- en kunstenaars-beleid verbindt en indirect bijdraagt aan brede welvaart in de provincie.

10

Financiële middelen

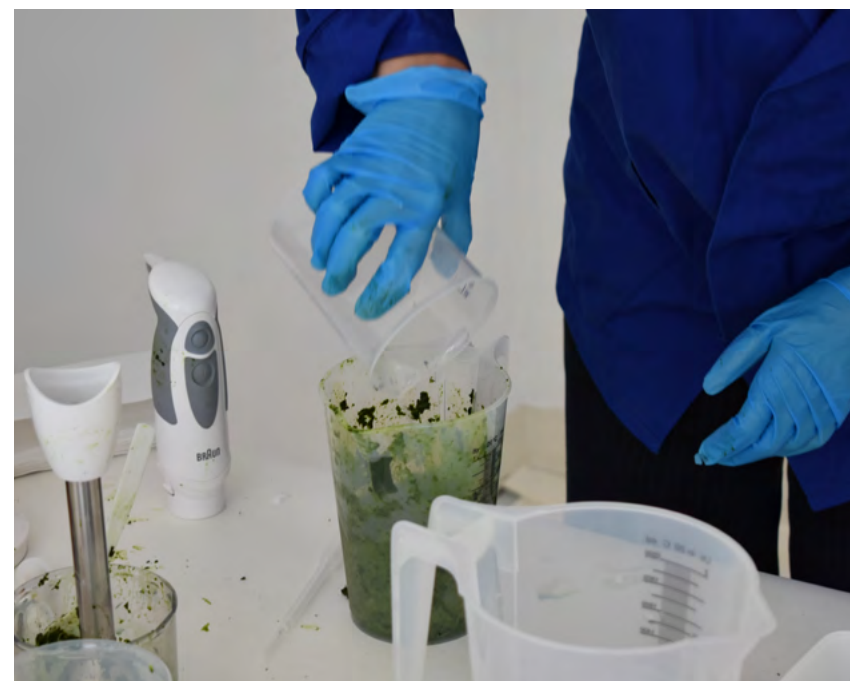
Onze belofte aan de kunstsector en de maatschappij komen we na als er voldoende middelen voor zijn. Een eerste voorwaarde is dat we de **basis op orde** hebben. Vanuit een stevige basis kunnen we aanvullende externe financiering tot stand brengen. Daarmee kunnen we onze thematische programma's realiseren waarmee we een bijdrage leveren aan maatschappelijke vraagstukken. Dat laatste biedt juist mogelijkheden voor cofinanciering vanuit andere sectoren.

We vragen de provincie Zeeland daarom:

- Een eenmalige bijdrage in 2026 voor een nieuw digitaal platform dat essentieel is voor de werking van een vernieuwd CBK. De kosten daarvan (€ 50.000) kunnen we zelf niet dragen,
- Een eenmalige bijdrage in de kosten voor optimalisering van onze huisvesting (verbouwing, ontwikkeling, verhuizing). In tijd, noch in volume kunnen we dat nu al concreet maken,
- Een geleidelijke uitbreiding van de subsidie gedurende de jaren 2027 tot en met 2029, zodat wij kunnen groeien naar een realistische formatie van 6,4 fte waarbij alle essentiële functies geborgd zijn.

Claire Harvey, miniatuurtje in pand CBK Zeeland

Janne van Gilst, Zomeratelier 2023

02

ALLES WETEN?
De integrale versie

01

Onze overtuiging

hierom zijn wij in Zeeland

Visie

We zijn overtuigd van het belang van de kunsten voor de Zeeuwse samenleving. De toegenomen complexiteit in de samenleving raakt individuen, instituten, gebieden en processen. Daarom is het vermogen van de kunsten om 'out-of-the-box' te denken en om ervaringswaarde te creëren, en daarmee mensen op gevoel en het onderbewuste aan te spreken, alsmaar relevanter.

Missie

Het is onze missie om vanuit de vrije artistieke praktijk verbindingen te leggen met onderwerpen, processen en vraagstukken die het leven in de delta beïnvloeden en bepalen. Om dit maatschappelijk potentieel van de kunst² te kunnen realiseren is een sterke kunstsector vereist, binnen een open en ontvankelijke gemeenschap. We zijn in Zeeland om ervaringen van schoonheid, verwondering, verrassing en ontregeling in het dagelijks leven te brengen. En om vanuit cultureel perspectief bij te dragen aan het denken over maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken en ontwikkelingen in deze provincie. Juist onze inzet om deze vorm van dienstverlening te koppelen aan het versterken van de sector beeldende kunst en ruimtelijk ontwerp maakt ons uniek en belangwekkend voor Zeeland. Maar altijd in verbinding. Wij zijn een plek en een netwerk.

² Met de woorden 'kunst' en 'kunstenaar' bedoelen we in deze tekst de visuele en ruimtelijk beeldende disciplines en hun beoefenaren, tenzij anders aangegeven.

02

Eén doel, twee sporen

Vanuit onze missie richten we ons gelijkelijk op:

- Het stimuleren van de 'ontvankelijkheid' van de samenleving in Zeeland. Dat betekent dat we (a) verbinding leggen met de per project, onderzoek, opdracht of activiteit relevante (professionele) doelgroepen en dat we (b) bewoners in hun dagelijkse omgeving laten kennismaken met kunst,
- Het versterken van de kunstsector: beeldend kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers, kunstprofessionals, organisaties.

03

Kader en richting

een rijke archipel in de luwte

Enkele observaties vormen samen met twee invloedrijke provinciale beleidsstukken belangrijke onderdelen van het kader waarbinnen wij ons beleid ontwikkelen.

Zeeland is een cultureel-maatschappelijke **archipel**. We nodigen uit om de rijke diversiteit, de veelvormigheid, de spreiding te zien als een kwaliteit, als een positieve eigenschap. Dat vraagt een specifieke benadering.

Binnen Nederland ligt Zeeland cultureel in de **luwte**. Dat betekent dat er ruimte en rust is voor experiment, dat eigen(gereid)heid zich kan versterken en ontplooiën. Dat maakt de provincie aantrekkelijk voor creatieve makers die daar behoefte aan hebben. Wij willen experiment faciliteren.

De Uitvoeringsagenda cultuur & erfgoed 2025-2032 beschrijft de ambities:

- (1) meer dynamiek en samenwerking in de sector,
- (2) meer producties in en over Zeeland,
- (3) een actieve bijdrage van het cultuurveld aan het vormgeven van de grote transities,
- (4) het beter behouden, toegankelijker maken en benutten van cultuur & erfgoed voor iedereen.

CBK Zeeland draagt bij aan een groot deel van deze provinciale ambities. Dat doen we met activiteiten als

Zeeuwse Lichting, Grens | gevallen of Façade, ons kunstenaarsbeleid en door de kunstuitleen en kunst in de openbare ruimte. Vanuit onze ambitie, samenwerkingen met culturele én maatschappelijke partners en binnen onze toekomstplannen krijgt dit versterkt gestalte.

De drie pijlers onder de beleidsuitgangspunten van **Zeeland 2050** zijn groene energie & duurzaamheid, vernieuwend onderwijs en onderzoek, vitale kernen & bruisend stedelijk netwerk. Zowel met ons programma, als dankzij samenwerkingen met o.a. HZ - Lectoraat kunst | cultuur | transitie, Delta Climate Center of UCR en met thematische programma's die aansluiten bij aandachtspunten van 'Zeeland 2050' biedt CBK Zeeland een waardevolle culturele bijdrage aan goed en zinvol leven in Zeeland.

Kunstenaars in Zeeland vragen het CBK belangstelling en betrokkenheid, vakinhoudelijke kennis en expertise, hoge inhoudelijke kwaliteit, bemiddeling en verbinding, faciliteren en stimuleren van de beroepspraktijk (inhoudelijk, materieel en sociaal-ontmoeten). Met een pilot programma komt CBK Zeeland in 2025 succesvol tegemoet aan de behoeften van kunstenaars. Op basis van voortdurende terugkoppeling gaan we dat de komende jaren verder uitbouwen. Op naar een sterke en ambitieuze sector!

04

Organisatie

het goede kunnen doen

Onze visie en de twee sporen die we vanuit onze missie beschrijven vormen het uitgangspunt voor de werkzaamheden van CBK Zeeland. Veel van wat we al doen - goed en efficiënt - zetten we voort. We faciliteren, stimuleren en ondersteunen kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers in hun beroepspraktijk.

We doen (voorbereidend) onderzoek. We organiseren tentoonstellingen, projecten, manifestaties en een waaier aan activiteiten. Dit wordt geschraagd door (financieel-) administratieve en secretariële ondersteuning, beheer, communicatie en representatie, fondsenwerving, en andere impliciete en informele werkzaamheden.

Voor de geloofwaardigheid bij onze belangrijkste doelgroepen en ten behoeve van een optimale kwaliteit van de output zijn **vakinhoudelijke kennis en expertise** van groot belang. Specialisten op het gebied van beeldende kunst en ruimtelijke vormgeving (incl. architectuur) maken programma en laten zich adviseren en ondersteunen door inhoudelijke adviescommissies.

Grondige **kennis van en verbinding met de kunstsector** in Zeeland vormen de basis voor een doelmatig

programma ten behoeve van de kwaliteit, de veerkracht, de uitstraling en de werking van het culturele ecosysteem.

Om onze ambitie goed te kunnen realiseren zullen we enkele werkzaamheden die tot op heden een minder prominente rol hadden, in de toekomst meer nadruk geven, zoals bemiddeling en coördinatie. In onze werkzaamheden komt **bemiddeling** centraal te staan. Als het gaat om versterking van de kunstsector en om de verbinding van deze sector met andere sectoren is het belangrijk om verschillende expertises bijeen te brengen, vraag en aanbod aan elkaar te kunnen verbinden, om verschillende waardesystemen te bundelen, om gezamenlijk belang te vinden, betekenis voor meerdere partijen, om verschillende 'talen' samen te brengen. Uiteraard komt dit het versterken van samenwerking ten goede.

Om (interdisciplinaire) samenhang en lange thematische lijnen binnen ons programma te borgen zijn **coördinatie en regie** op programmaniveau noodzakelijk.

Werkzaamheden die, vanwege beperkte middelen, niet expliciet aan een functie konden worden gekoppeld moeten organisatorisch volwaardig ingebed worden. Dat geldt bijvoorbeeld voor **communicatie**. Uiteraard communiceren wij met ons publiek en de talrijke partnerorganisaties en doelgroepen, maar tot op heden kent CBK Zeeland geen specifieke communicatiefunctie. Dat is onverantwoord in een tijd dat communicatie voor organisaties steeds belangrijker wordt en zich op veel platforms afspeelt. Dat betekent niet alleen dat er veel en gericht werk aan de winkel is, maar ook dat strategie en afstemming van dit vele werk noodzakelijk zijn om doelgericht en doelmatig te kunnen opereren.

Deelnemers Zomeratelier 2024

De ligging in de luwte biedt ruimte voor **experiment en vernieuwend onderzoek**. Dat is een van de redenen dat kunstenaars een plek zoeken in Zeeland. Het CBK stimuleert en faciliteert artistiek experiment en onderzoek (Zeeuwse Lichting, Zomeratelier) en zoekt verbinding met onderzoeks- en onderwijsinstututen (Deltares, Delta Climate Center, HZ). Uiteindelijk levert een vrije vorm beter resultaat op, zeker in samenwerking met andere sectoren. Juist daar maken wij meer ruimte voor.

Ondersteunende functies, zoals op het gebied van ontvangst/receptie (bij gezamenlijke huisvesting), financiële administratie of productie (bij een gelijkwaardige output en organisatiestructuur) kunnen in de toekomst wellicht gedeeld worden met collega-instellingen.

We herstructureren onze organisatie en laten deze gedurende de komende jaren geleidelijk aan groeien zodat die tegemoetkomt aan wat onze missie vereist en zodat we onze belofte kunnen nakomen.

Een compact, flexibel team met organisatorische slagkracht is wat we voor ogen hebben.

Het veranderen van vestigingslocatie, van website en van huisstijl toont de buitenwereld dat de organisatie vernieuwd is, actueel en relevant. En het faciliteert het noodzakelijke interne gesprek over de organisatie, haar plaats in een groter geheel, over het intern functioneren, etc. op een natuurlijke manier. Het biedt de openheid om vele aspecten van en rondom de organisatie 'nieuw te denken'.

Uiteraard hangen de keuze voor de locatie, website, huisstijl en ook de vraag naar voortzetting van de kunstuit- leen met elkaar samen. Gezien de beschikbare middelen pakken we deze vraagstukken in onderlinge samenhang, maar toch successievelijk aan. Daarbij krijgen huisvesting, website en daarmee huisstijl de hoogste prioriteit. Daarover besluiten we in 2026. De toekomst van de kunstuitleen willen we in 2027 overdacht hebben.

05

Huisvesting

Als het gaat om huisvesting en locatie is nabijheid een kernwaarde, zowel in fysieke betekenis als overdrachtelijk. We willen het gevoel overbrengen dat je welkom bent, dat het CBK je dicht bij de kunst laat komen, dat de mensen in onze organisatie gemakkelijk benaderbaar zijn, dat we raken aan jouw beroepspraktijk, dat de locatie een plek in je leven inneemt, zich verbindt met het dagelijks leven.

Dat vertaalt zich in kwaliteiten als centrale ligging, zichtbaarheid, bereikbaarheid (met name via het openbaar vervoer) en toegankelijkheid. De uitstraling is er een van activiteit, inspiratie en kennis, werk en onderzoek.

Uitgaande van onze visie en missie is CBK Zeeland idealiter gehuisvest in de nabijheid van (andere) culturele én maatschappelijke organisaties. Dit faciliteert interdisciplinaire en intersectorale contacten, versterkt onze aantrekkelijkheid voor een breder publiek en biedt schaalvoordelen, bijvoorbeeld op het gebied van efficiency.

CBK Zeeland is al sinds jaar en dag gevestigd in een historisch pand op de centraal gelegen Balans. Eenmaal binnen, biedt de ruimte een sterke beleving. Hij is redelijk geoutilleerd, bereikbaar, maar niet vanzelfsprekend op de route van inwoners, toeristen of passanten.

Pand CBK Zeeland, Balans, Middelburg

06 Digitaal platform

De situatie van het monumentale gebouw aan de overkant van een besloten plein achter een hek voelt afstandelijk. De karakteristieke binnenruimte is als expositie- en activiteitenruimte niet erg geschikt. Wij zien ons daarom uitgedaagd om te reflecteren op de toekomstige huisvesting van het CBK: voldoet het huidige pand, of zou de verhuizing naar een andere locatie beter passen?

- Met de nodige aanpassingen in en aan ons huidige pand en de directe omgeving daarvan kunnen de geschiktheid en toegankelijkheid zeker verbeterd worden,
 - Als het gaat om een andere locatie zijn er twee opties:
- a Een nieuw te ontwikkelen locatie.** Dit biedt de gelegenheid om deze, in samenspraak met mogelijke culturele partnerorganisatie(s), naar eigen wensen en inzichten gestalte te geven. Nadelen zijn de onzekerheid wat betreft de aantrekkelijkheid voor de beoogde doelgroepen, en de waarschijnlijk lange duur van zo'n traject. De Machinefabriek in Vlissingen zou zo'n optie kunnen zijn.
- b Het betrekken van een gebouw met een bestaande culturele functie.** Wat dat betreft zien we veel perspectief in de locatie Zeeuwse Bibliotheek, zeker als die zichzelf gaat vernieuwen tot Cultuurhuis Zeeland. Daarbij is het van belang dat identiteit, profiel en autonomie van CBK Zeeland geborgd zijn. Deze optie vormt dan ook een concrete denkrichting.

Een brede toegankelijkheid, probleemloze doorzoekbaarheid en interactiviteit zijn belangrijke kwaliteiten van een digitaal platform voor een organisatie zoals de onze met een (versterkte) bemiddelende functie.

Dit is ook van groot belang om de kunstsector in Zeeland goed te kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld met het vergroten van zijn zichtbaarheid en daarmee netwerkpotentie. De huidige website is technisch, functioneel, wat betreft uitstraling en inhoudelijk sterk verouderd.

Als CBK Zeeland een provinciale subsidieregeling gaat uitvoeren, opdrachten verstrekt, deelnemers werft voor specifieke activiteiten, moeten we een digitaal platform echt als (interactief) gereedschap kunnen gebruiken. Denk aan aanmelden, inschrijven, aanvragen indienen en uploaden van documenten, beoordelen, etc. Kortom: een goed functionerende interactieve digitale omgeving, van database en website gekoppeld aan social media, is essentieel.

Een hoogwaardig kunstenaarsbestand is noodzakelijk. Dit heeft bovendien een positieve uitstraling op sector als geheel. We zijn gestart om in samenspraak met kunstenaars een nieuwe visie op het kunstenaarsbestand te ontwikkelen. We bereiden zo een doelmatig ingericht kunstenaarsbestand voor, dat we activeren via website en programma. In 2027 willen we een nieuw digitaal platform, huisstijl en kunstenaarsbestand gereed hebben.

Alles van waarde, 2024, tentoonstellingsproject kunstuitleen

07 Kunstuitleen

Kennismaken met kunst in het dagelijks leven en het op die manier 'eigen maken' van kunst, dragen bij aan maatschappelijk draagvlak voor kunst. Daarom is de laagdrempelige verspreiding van kunst een belangrijk instrument.

Kunstuitleen en bedrijfsexposities dragen bovendien financieel bij aan onze bedrijfsvoering. Om deze redenen houden we vast aan de Kunstuitleen. Het is echter noodzakelijk om in de nabije toekomst een geactualiseerde visie op de Kunstuitleen te ontwikkelen. Daarbij zijn de volgende vragen relevant. Past de huidige vorm bij de huidige tijd? En bij de hoogwaardige uitstraling die we nastreven? Hoeveel capaciteit en ondernemerschap hebben we nodig om het goed te doen? Is er een bemiddelende vorm van verspreiding van kunst denkbaar zonder de traditionele collectievorming van nu?

08

Partners

meer voor elkaar krijgen

We realiseren onze missie en doelstellingen in het beste geval samen met organisaties die op bepaalde vlakken complementair zijn aan het CBK en waarmee grenzen duidelijk afgebakend kunnen worden. Met dat oogmerk bereiden we (verdere) samenwerking voor met de volgende organisaties die, net als CBK Zeeland, een provinciale verantwoordelijkheid dragen.

- **ArtBase Terneuzen**

We zijn erg blij met de komst van nieuwe beeldende kunstinitiatieven in Zeeland, zoals Catharina Maria Hof in Kamperland, Nesse en ArtBase in Terneuzen. Juist in onderling verband zijn we belangrijk voor de versterking en diversiteit van het culturele ecosysteem in de provincie. Vanuit onze ambitie om de kunstsector te versterken verkennen we de samenwerking met ArtBase Terneuzen. ArtBase en CBK Zeeland vullen elkaar aan, bedienen een groot gebied van de 'archipel' en creëren daarmee een meerwaarde voor de professionele kunstsector en voor een steeds breder publiek.

Een samenwerking zal vooral op inhoudelijke basis zijn, maar we onderzoeken ook praktische voordelen. De specifieke kennis, expertise en het fijnmazige netwerk

van het CBK m.b.t. kunstenaars in Zeeland voedt het programma van ArtBase, terwijl het internationale kader en de uitstraling van ArtBase voor de kunstenaars in Zeeland van groot belang kunnen zijn. We verbinden aldus het lokale met het internationale, de lange geschiedenis en duurzame status van het CBK met een vooralsnog tijdelijk onderzoeksproject naar een verbindend museummodel bij ArtBase. We opereren respectievelijk vanuit de 'vanzelfsprekende' culturele hoofdstad Middelburg en vanuit Terneuzen. In samenwerking verbinden we zodoende het traditioneel aantrekkelijke centrum met de culturele dynamiek in Zeeuws-Vlaanderen en de NSPD-regio.

- **Cultuurkwadraat**

Ons onderzoek binnen de kunstsector heeft een palet aan behoeftes onder makers naar voren gebracht. Enerzijds betreft dat heel specifieke en inhoudelijke ondersteuning en stimulans, zoals bv. professionele reflectie, (inter)nationale netwerkvorming, inhoudelijke verdieping, verbinding met maatschappelijke vraagstukken. Het CBK voorziet in toenemende mate in discipline-specifieke ondersteuning, die vooral inhoudelijk van karakter is. Maar er is ook behoefte aan kennis en ondersteuning op het gebied van ondernemerschap en bedrijfsvoering. Daarin kan Cultuurkwadraat een belangrijke rol vervullen, want deze organisatie beoogt ondersteuning van de beroepsgroep op het gebied van bedrijfsmatigheid. In samenwerking met Cultuurkwadraat kan de ondersteuning van kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers dus verbreed worden. Op deze verschillende vormen van ondersteuning zijn onze respectievelijke expertises, netwerken en activiteiten reeds ingericht. Samen zijn we in gesprek over de mogelijkheden om op

organisatorisch gebied onze krachten te bundelen en meerwaarde te creëren voor de sector. We richten ons op huisvesting en op mogelijke samenwerking op het gebied van enkele backoffice-functies.

In 2026 nemen we op basis van onze wederzijdse meerjarenplannen en onze pve's ten aanzien van huisvesting een besluit.

- **Zeeuwse Bibliotheek**

Hoe kunnen we onze belangrijkste doelgroepen, met name de bewoners van Zeeland, zo goed mogelijk bereiken? Hoe faciliteren en stimuleren we verdere samenwerking tussen de culturele en andere, maatschappelijke sectoren? Kan huisvesting daarbij een middel zijn?

In reactie op deze vragen zijn er diverse argumenten denkbaar voor de Zeeuwse Bibliotheek als inhoudelijk partner en vestigingslocatie voor een vernieuwd CBK Zeeland. Onze belangrijkste doelgroep, inwoners van Zeeland, komt er min of meer vanzelfsprekend. Daarbij is ook in de ZB de landelijke tendens merkbaar dat steeds meer jongeren de bibliotheek weten te vinden. De ZB huisvest inmiddels enkele belangrijke maatschappelijke organisaties, zoals de Zeeuwse Milieufederatie en Vluchtelingenwerk, en wil dit uitbreiden. Hiermee vormt de ZB een aantrekkelijke omgeving van culturele en maatschappelijke partners voor de door ons gewenste samenspraak, ideeontwikkeling en samenwerking. Bovendien delen we een kernactiviteit, namelijk het uitlenen van cultuurdragers, resp. boeken en kunstwerken, om bewoners daar in hun eigen leefomgeving kennis mee te laten maken en van te genieten. Ligging, toegankelijkheid, bereikbaarheid zijn optimaal,

vlakbij het station, aan de rand van de binnenstad. Het gebouw heeft een open karakter. Dat zijn verschillende invullingen van het begrip 'nabijheid', dat wij hebben gekozen als kernwaarde met betrekking tot onze huisvesting. Daarom verkennen we in de komende periode de mogelijkheden op inhoudelijk, organisatorisch, ruimtelijk en financieel vlak. Voorwaarde daarbij is het waarborgen van ons eigen profiel binnen de constellatie van organisaties. Uiteraard vereist dit ook aanpassingen van de ZB, niet alleen op fysiek gebied, maar ook op het gebied van profiel en uitstraling. De doorontwikkeling van de ZB tot een Zeeuws Cultuurhuis is in dat verband een mooi perspectief.

In 2026 komen we gezamenlijk met een concreet voorstel.

- **Lectoraat Kunst | Cultuur | Transitie (HZ)**

Vanuit onze ambitie om de maatschappelijke relevantie van kunst te realiseren en om kunstenaars en ruimtelijk ontwerpers te verbinden met maatschappelijke vraagstukken vinden wij het essentieel om samenwerking te zoeken. Zeker met de sector onderzoek en onderwijs. Hogeschool Zeeland (HZ) is dan ook een bijna onontkoombare partner. De HZ is een kennisinstituut en is partner voor maatschappelijke transitie in de regio. Via het Lectoraat Kunst | Cultuur | Transitie kiest HZ voor een benadering waarbij niet alleen wetenschap wordt ingezet bij transitievraagstukken, maar ook kunst en cultuur. Immers, transities zijn ook culturele opgaven. Het hoeft geen betoog dat dit in het verlengde ligt van de missie van CBK Zeeland. Een samenwerking met het Lectoraat Kunst | Cultuur | Transitie versterkt de ambitie van beide en vergroot de mogelijkheden om vanuit cultureel perspectief aan maatschappelijke vraag-

stukken bij te dragen. Het lectoraat maakt ruimte voor kunst en artistiek onderzoek in praktijkonderzoek en onderwijs, en omgekeerd. Daartegenover stelt CBK Zeeland artistieke kennis en expertise ter beschikking, het netwerk van professionele creatieve makers en ruimte voor artistiek onderzoek en de presentatie daarvan. Het CBK draagt bij aan de verspreiding van uitkomsten van dit onderzoek in bijvoorbeeld campagnes, tentoonstellingen of congressen, uiteraard in nauwe samenwerking met het lectoraat.

De centrale thema's van het lectoraat zijn, net als die van ons (onderzoeks-)programma, mede gebaseerd op de aandachtspunten van Zeeland 2050: voedsel, water, land, economie.

Met ingang van 2025 krijgt de samenwerking tussen CBK Zeeland en het Lectoraat | Kunst | Cultuur | Transitie op een kleinschalige manier gestalte: wij nodigen elkaar bij activiteiten uit; we brengen de presentatie Grens | gevallen naar de HZ; participeren in onderzoeksvragen; werven en adviseren kunstenaars voor artist residencies en onderzoeksposities, etc. Op deze manier tasten we de mogelijkheden af en werken toe naar een meer structurele vorm van samenwerking.

09 Programma

Het programma dat we de komende periode voorzien bestaat uit vier componenten. Die geven we invulling in onderlinge samenhang én vanuit samenwerking met makers, de sector en collega-organisaties. Hieronder zetten we de componenten kort uiteen en geven, waar mogelijk, al ideeën voor de concrete invulling ervan.

Thematische meerjarenprogramma's

Een consistente, langdurige toewijding aan een thema biedt de mogelijkheid om dit thema goed uit te diepen, om te improviseren en in te spelen op de actualiteit. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van ons programma. Bovendien blijkt het een effectieve manier om netwerken uit te bouwen, draagvlak te creëren en professionele, intersectorale relaties aan te gaan. Het duurt domweg even voordat een professional in een andere sector dan de culturele, ervaring en kennis van kunst opdoet en het vertrouwen en de overtuiging heeft dat deze iets voor zijn of haar praktijk kan betekenen.

De komende jaren zet CBK Zeeland in op enkele, deels parallel lopende, meerjarenprogramma's. De thema's liggen in veel gevallen in het perspectief van 'Zeeland 2050'.

- Een van de grote ruimtelijke uitdagingen van Zeeland is het gevolg van klimaatverandering. Zeespiegelstijging en extreme neerslag zetten de waterveiligheid op het spel. Grens | gevallen (2024 – 2027) onderzoekt de impact voor de Zeeuwse delta van de drie waterveilig-

heidsscenario's die Deltares heeft geformuleerd. Dat doen we door co-creaties van jonge professionals (landschapsontwerpers, kunstenaars, schrijvers en ingenieurs) in samenwerking met lokale bewoners in Terneuzen, Renesse en Yerseke. De eerste verkenningfase door interdisciplinaire teams resulteerde in ruimtelijke opstelling van observaties (objecten, materialen, beelden en teksten) bij CBK Zeeland (mei 2025), die in 2026 nog gepresenteerd gaat worden in Terneuzen, Renesse, Yerseke en Vlissingen (bij HZ).

- Voedseldelta. De vruchtbare grond van de delta maakt Zeeland tot een belangrijk voedselproducent. We produceren op een uitermate efficiënte wijze. Dat levert veel op, maar kent ook een schaduwzijde: uitputting van de bodem, vervuild drinkwater, gezondheidsproblemen, maar ook aantasting van het landschap. We moeten naar een evenwichtig voedselsysteem. Dat betekent niet alleen technische en technologische innovatie (waarvoor Zeeland veel mogelijkheid biedt), maar ook culturele: kunnen we grondstoffen, tradities, diëten, rituelen of recepten uitbreiden of verrijken? Met het oog op voedselzekerheid, gezondheid, saamhorigheid, veiligheid, bodem- en omgevingskwaliteit, interculturele en intergenerationele kennisoverdracht, plezier en schoonheid? Dit is de basis onder een programma dat zich vanaf 2028 gaat afspelen. In Zeeland zijn Digna Kosse en Lucas Mullié als Foodcurators al jarenlang met het culturele aspect van voedsel bezig. We zijn in gesprek met o.a. Herman Lelieveldt (UCR) n.a.v. de verkenning die hij doet voor de HZ over het bevorderen van een duurzame en gezonde voedselomgeving.

*Park Supermarkt, Van Bergen Kolpa Architecten, 2009
(in opdracht van Stroom Den Haag)*

Expositie Arie Berkulin & Guido Lippens, 2019

- De komende jaren zal 'grond' bestuurlijk en maatschappelijk een van de grote thema's worden. 'Bren-gen' we haar in cultuur of 'geven we haar terug' aan de natuur? Wordt het bouwen of verbouwen, huizen of voedsel? Wat is de waarde van grond? Hoe zit het met het eigendom? Het College van Rijksbouwmeester & Rijksadviseurs kaartte het onderwerp aan in haar agenda "Gedeelde Grond, 2025-2029". Hoe kan grond beter ingezet worden voor publieke belangen? Hoe kan grondbeleid bijdragen aan een weerbare samenleving? Grondzaken lijken een zaak van overheid, banken, bedrijven, van ratio en winst-verlies. Maar grond heeft voor de meeste mensen een sterk emotionele lading, die gaat over verbondenheid, geborgenheid, familie en traditie. De Zeeuwse kunstenaar Femke Gerenstein verkent in haar werk op een innige en kwetsbare wijze die basale band met grond. Marinus Boezem doet dat op een heel andere manier. Het is juist de kunst die de 'zachte waarden' (emotie, intuïtie, mystiek, cyclische tijd) van grond ervaarbaar en bespreekbaar maakt. Met artistiek en interdisciplinair onderzoek, ruimtelijk ontwerp- en kunstprojecten voeden we het denken en de dialoog over deze belangrijke vraagstukken. Voor De grond onder je voeten (werktitel, 2026 – 2029) werken we het onderwerp verder uit met de strategisch adviseur vastgoed van Provincie Zeeland en met o.a. Lectoraat | Kunst | Cultuur | Transitie. In 2026 vormt 'grond' het thematisch kader voor Zomeratelier.

Discipline-specifieke activiteiten

CBK Zeeland is een internationaal tentoonstellingsplatform voor regionale kunstenaars, en onderzoeksruimte voor toegepaste disciplines (architectuur, landschap, ruimtelijk en

sociaal ontwerp). Activiteiten binnen de verschillende artistieke disciplines schragen en voeden als het ware onze thematische interdisciplinaire programma's. En ze informeren een breed publiek. Hier is ruimte voor experiment, ontdekken en tonen we jong talent en verborgen kwaliteit, en zijn we de actualiteit soms nét voor. Bestaande formats zoals Zeeuwse Lichting en Zomeratelier hebben we inmiddels al geactualiseerd. Met ruimtelijke ontwerpers en gemeenten gaan we de periodieke 'Architecten tafels' omvormen tot een gesprekstafel over actuele ruimtelijke vraagstukken op locatie. Samen met de belangenvertegenwoordiging, de HZ, gemeenten en de bouwsector herijken we de Zeeuwse Architectuurprijs als een stimuleringsprijs voor goed opdrachtgeverschap en excellent vakmanschap. Telkens zoeken we naar een passende presentatievorm en interactie met specifieke doelgroepen. De vormgeving van onze publicaties geven we in handen van Zeeuwse ontwerpers. Ook hiermee versterken we de culturele sector. We blijven gemeenten adviseren over kunst in de publieke ruimte.

Periodieke activiteiten

Façade

We organiseren Façade, de vijfjaarlijkse manifestatie van kunst in de publieke ruimte, in opdracht van gemeente Middelburg. Dankzij tijdelijke kunstwerken verrijken we de beleving van de publieke ruimte in de stad. Daarbij werken we met internationale kunstenaars. Mede daardoor heeft de manifestatie een landelijke uitstraling. En is Façade inmiddels een sterk merk van het CBK en van Zeeland. Voor elke editie werken we vanuit een thematisch uitgangspunt dat vanaf 2 jaar voorafgaand aan de manifestatie samen met inwoners wordt verkend, onderzocht en uitgewerkt. Voor de editie van 2027 zijn we in het voorjaar van 2025 gestart met zogenoemde 'Façade tafels' om met een grote diversiteit aan deelnemers een gesprek over het thema 'gebrek' te

*Face your freedom, save the world, Anne de Vries, 2017
(onderdeel Façade 2017)*

voeren. En net als bij de huidige editie, zullen we ook de aanloop naar de volgende editie(s) verbinden met ons tentoonstellings- en activiteitenprogramma (in 2025 met het project Zomeratelier). Daarmee creëren we samenhang binnen ons programma, kunnen we een thematische lijn langdurend uitwerken en versterken we de idee-ontwikkeling en het draagvlak voor de manifestatie.

Periodieke provinciale manifestatie kunst en erfgoed

Zeeland is rijk aan erfgoed. We onderzoeken de mogelijkheden van een periodieke manifestatie rond erfgoed en kunst doorheen de hele provincie. Dankzij tijdelijke of permanente artistieke ingrepen wordt ruimtelijk erfgoed zichtbaar en ervaarbaar gemaakt en verbijzonderd. Met een dergelijke manifestatie zet de provincie zich cultureel op de kaart, vergelijkbaar met de manier waarop Landart Flevoland, de IJsselbiënnale of Into Nature (Drenthe) dat doen: streekeigen en (inter)nationaal aansprekend. De manifestatie kan een katalysator zijn voor het opbouwen van een permanente collectie doordat elke editie een of enkele permanente werken 'achterlaat'.

Van belang is om te starten met een inventaris van potentiële objecten. En om daarbij te zoeken naar een artistieke bijdrage aan (wellicht niet-culturele) belangen van andere partijen, zoals bijvoorbeeld toegankelijkheid, restauratie of sociale functie van het object.

Met de manifestatie Façade hebben we veel relevante ervaring opgedaan en in samenwerking met organisaties als Erfgoed Zeeland en andere erfgoedinstellingen gaan we werken aan het nodige draagvlak.

De eerste editie van de periodieke manifestatie voorzien we in 2029.

Observatorium, Krijn de Koning, 2013 (Deventer)

Stimuleren en versterken van de sector

Het stimuleren van de kunst- en ruimtelijk ontwerpsector gebeurt op basis van doorgaande feedback met het veld en van (inter)nationale expertise en netwerk. Het gaat om een dynamisch programma, activerend, stimulerend, faciliterend en inhoudelijk ondersteunend. Gesterkt door de vele positieve reacties op de pilots die we in 2025 organiseerden, zetten we in de eerstvolgende jaren het programma van atelierbezoeken door externe kunstprofessionals voort, evenals het

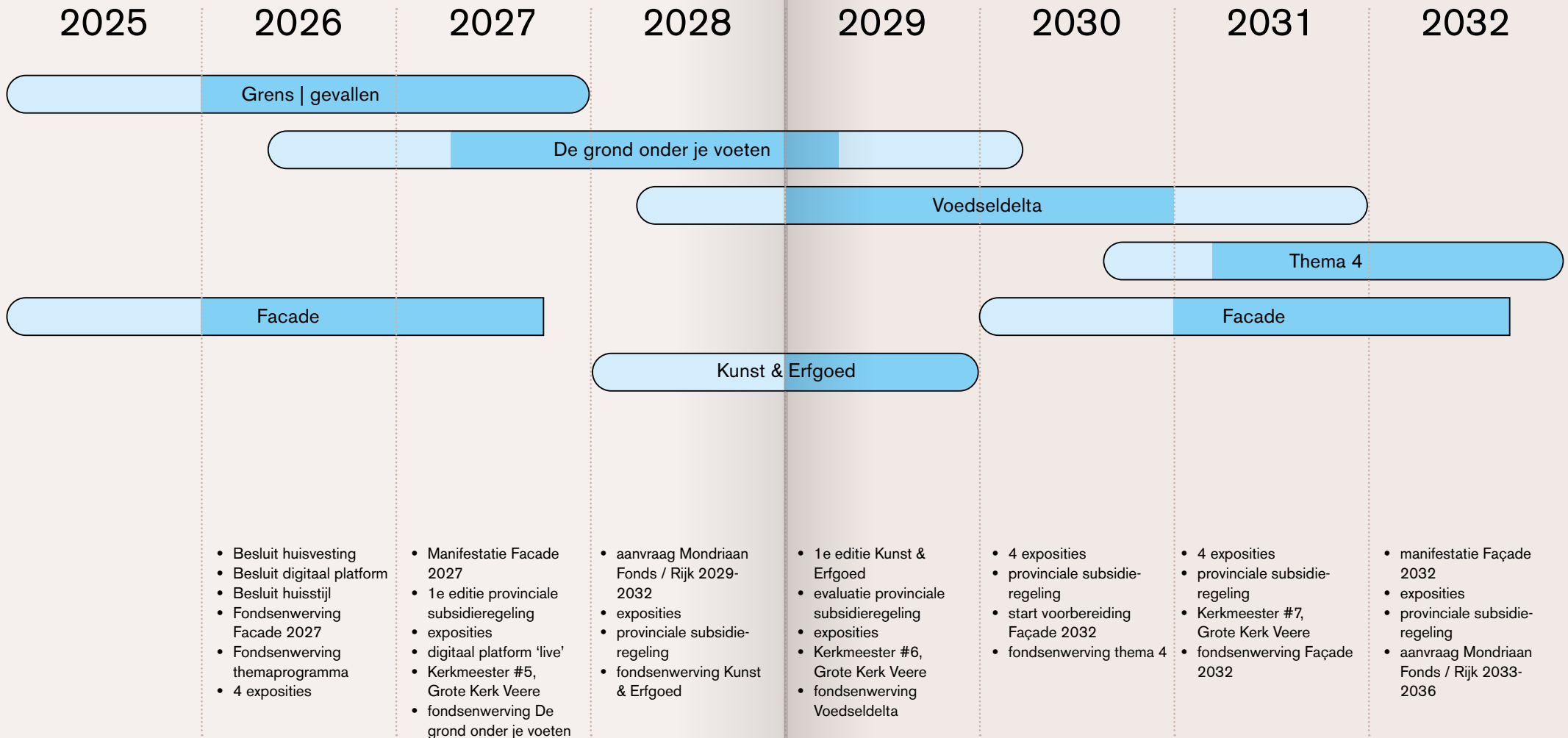

succesvolle excursieprogramma Off we go!. Kunstenaars-nalatenschappen vormen een groeiende problematiek onder kunstenaars en nabestaanden. Zeker in Zeeland. Ook in 2025 organiseren we een speciaal programma waarmee we kunstenaars handvatten aanreiken. En we starten een onderzoek naar een structurele verankering binnen de instituties in Zeeland. In 2027 kunnen we hopelijk starten met een subsidieregeling voor kunstenaars in Zeeland. De pilot die we in 2024 en 2025 organiseren in samenwerking met Vleeshal was een sterke indicator van de enorme behoefte, maar ook van de ambitie en het artistieke talent onder kunstenaars in de provincie. Op basis van voortdurende terugkoppeling met het veld zullen we ons pakket van stimulerende en faciliterende activiteiten aanpassen, actualiseren en mogelijk uitbreiden. Het CBK werkt zo aan een sterke kunstsector die een essentiële bijdrage levert aan Zeeland als “living lab”, “toonaangevende regio”, die een “plek voor ambitie, creativiteit en innovatie”³ is.

³ De citaten zijn ontleend aan “Zeeland 2050, bouwen aan de delta van de toekomst”, Provincie Zeeland, apr 2025, div. pag.

Off we go!, expositie Loek Grootjans, Veurne (B), 2024

10

Financiële middelen

Onze belofte aan de kunstsector en de maatschappij komen we na als er voldoende middelen voor zijn. Een eerste voorwaarde is dat we de basis op orde hebben. Dat wil zeggen dat we onze organisatie, evenals onze fysieke en digitale huisvesting toekomstbestendig en duurzaam kunnen inrichten.

Thematische meerjarenprogramma's

Vanuit een stevige basis kunnen we aanvullende externe financiering tot stand brengen. En die is noodzakelijk om ons in staat te stellen om onze thematische programma's te realiseren waarmee we een bijdrage leveren aan de samenleving. We blijven actief op zoek naar externe cultuurfondsen, zoals het Mondriaanfonds. Maar juist vanuit de verbinding met maatschappelijke vraagstukken zien we ook mogelijkheden voor cofinanciering van uit andere sectoren. Fondsen gaan veelal uit van co-financiering en zijn gericht op projecten. Dat is alleen kansrijk als de basis op orde is.

We vragen de provincie Zeeland voor de komende periode:

- Een eenmalige bijdrage om een nieuw digitaal platform te kunnen ontwikkelen en realiseren. Het digitale platform is essentieel voor de werking van een vernieuwd CBK. De kosten daarvan (€ 50.000) kunnen we zelf niet dragen,
- Een eenmalige bijdrage in de kosten voor optimalisering van onze huisvesting (verbouwing, ontwikkeling, verhuizing). We onderzoeken diverse opties, al dan niet met verschillende samenwerkingspartners. In tijd, noch in volume kunnen we dat nu al concreet maken,
- Een geleidelijke uitbreiding van de subsidie gedurende de jaren 2027 tot en met 2029, zodat wij kunnen groeien naar een realistische formatie van 6,4 fte waarbij alle essentiële functies geborgd zijn.

We hebben een indruk gegeven hoe **CBK Zeeland** in de komende jaren als onafhankelijke culturele organisatie koers kiest. We zullen agenderend, emanciperend en tegelijkertijd dienstbaar zijn. Bemiddelend tussen artistieke sector, bewoners, professioneel deskundigen, onderzoekers, instituties en andere belanghebbenden. En daarmee vanuit cultureel perspectief bijdragen aan die rijke archipel in de luwte, die Zeeland heet.

CBK Zeeland, 1 november 2025